

СТІНКОВИЙ Б.О., магістрант

Науковий керівник – ТИШКІВСЬКИЙ М.Я., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

tyshkivsky@ukr.net

ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СХЕМ ЛІКУВАННЯ ТЕЛЯТ, ХВОРИХ НА КАТАРАЛЬНУ БРОНХОПНЕВМОНІЮ

Застосування схеми, що включала енроксил 5 %, і натрію гідрокарбонат 0,5 % та інтровіт, була терапевтично і економічно ефективною, тоді як за застосування тривіту терапевтична доцільність була, а економічна – незначна.

Ключові слова: катаральна бронхопневмонія, телята, енроксил 5 %, натрію гідрокарбонат 0,5 %, інтровіт.

Катаральна бронхопневмонія – запалення бронхів і легень, що супроводжується заповненням їх катаральним ексудатом, розладом зовнішнього та внутрішнього газообмінів, розвитком дихальної і серцево-судинної недостатності, порушенням функцій різних органів та систем [1].

За лікування тварин, хворих на бронхопневмонію, необхідно враховувати порушення обміну речовин в організмі та побічний вплив на нього хіміотерапевтичних препаратів, тому необхідно знаходити шляхи відновлення процесів метаболізму в органах і тканинах хворих тварин та намагатись попередити негативну дію антибактеріальних засобів [2].

Мета роботи: вивчити ефективність різних схем лікування телят за катаральної бронхопневмонії.

Хворим телятам **контрольної групи** за катаральної бронхопневмонії у схемі лікування застосовували широкоспектровий антибактеріальний препарат фторохінолонової групи енроксил 5 % разом з тривітом і гідрокарбонатом натрію.

Дослідження показали, що енроксил 5 %-вий має виражену протимікробну активність, проте у 80 % пролікованих телят ми не відмічали ознак одужування. Крім того, він також має побічні дії, які негативно впливають на еритроцитопоез та організм в цілому. Це не дозволяло відновитися фізіологічному еритроцитопоезу, в результаті чого стан гіпоксії та гіпоксемії в організмі тварин не усувався. Енроксил має здатність пригнічувати синтез ДНК мікроорганізмів, що можливо відображається і на клітинах організму (зокрема в тканинах легень). Окрім того, маючи у своїй структурі радикал піперазинілу, препарат проявляє імунодепресивну дію [3].

Враховуючи низьку ефективність цієї схеми та значні порушення структури і функцій еритроцитів після її застосування, ми вирішили хворим телятам **дослідної групи** застосувати інтровіт, який є стимулятором обміну речовин і складається з ретинол-пальмітату – 15000 МО, холекальциферолу – 7500 МО, альфа-токоферолу ацетату – 20 мг, тіаміну гідрохлориду – 10 мг, рибофлавіну натрію фосфату – 5 мг, піридоксину гідрохлориду – 3 мг, ціанокобаламіну – 60 мкг, D-пантенолу – 25 мг, нікотинаміді – 50 мг, фолієвої кислоти – 150 мкг, біотину – 125 мкг, холіну хлориду – 12,5 мг, амінокислот – 12 мг у 1 мл. Цей препарат забезпечує роботу більшості фізіологічних функцій, в тому числі антиоксидантної та еритроцитопоезостимулювальної. Вітаміни В₅ і А сприяють регенерації епітелію легеневої тканини; вітамін Е, разом з попередніми проявляє антиоксидантні властивості; вітамін D₃ – відновлює кальцій-фосфорний обмін, стимулює утворення кісткової тканини; вітамін В₁₂ підвищує неспецифічну резистентність організму, стимулює стомлений серцевий м'яз та гладеньку мускулатуру, підвищуючи її рухову активність; значно покращує функцію печінки; сприяє утворенню глікогену, метаболізує запаси енергії; активізує процеси кровотворення та регенерації тканин; відновлює метаболічні процеси, синтез ДНК й інше. Властивості цього препарату і спонукали нас до застосування його разом з енроксилом 5 %. Крім цих препаратів, хворим телятам застосовували натрію гідрокарбонат 0,5 % розчин, внутрішньо, 1 л, двічі на добу.

У хворих на бронхопневмонію телят, яким застосовували цю схему, клінічне одужання наставало у 40 % – на п'яту, у 60 % – на шосту добу лікування. Показники еритроцитопоезу

у цих телят практично відновилися. Концентрація гемо- та метгемоглобіну, середній об'єм еритроцитів та величина гематокриту не мали вірогідної різниці з цими показниками у клінічно здорових тварин. Незначно більшу кількість еритроцитів (на 8,3 %) у крові тварин після лікування, порівняно зі здоровими, ми пояснюємо стимуляційною дією інтровіту на еритроцитопоез. Такі відновлення у телят після лікування, на нашу думку, можна пояснити нормалізацією складу та співвідношення ліпідних компонентів у мембранах червоних клітин крові.

Отже, описаний у літературі лікувальний ефект енроксилу 5 % у більшості базується на клінічних спостереженнях. Вивчення показників системи еритрону телят після застосування їм цього антибактеріального препарату відкрило нові сторони його впливу на організм тварин. Показано, що він спричинює розвиток гіпохромного мікроцитарного еритроцитозу. Застосування поряд з енроксилом 5 % інтровіту дозволяє нівелювати негативну дію антибактеріального препарату та прискорити процес одужання хворих на катаральну бронхопневмонію телят.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко та ін.; За ред. В.І. Левченка. Біла Церква, 2012. Ч. 1. 528 с.
2. Ветеринарна клінічна біохімія / В.І. Левченко та ін.; за ред. В.І. Левченка і В.Л. Галяса. Біла Церква, 2002. 400 с.
3. Гальчинська О.К. Ветеринарна фармакологія: навчальний посібник. К.: Аграрна освіта, 2013. 525 с.

УДК 619:616.34-002:636.7

ШМАЛЬКО Є.І., магістрант

Науковий керівник – **ТИШКІВСЬКИЙ М.Я.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

tyshkivsky@ukr.net

ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СХЕМ ЛІКУВАННЯ СОБАК ЗА ГАСТРОЕНТЕРИТУ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ МАЛОВИСКІВСЬКОЇ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛІКАРНІ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ В КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ)

Встановлено, що більш ефективною у терапевтичному плані була схема лікування хворих тварин дослідної групи з використанням двохкомпонентної протихелікобактерної терапії та препаратів, які сприяють відновленню слизової оболонки шлунково-кишкового тракту та чинять цитопротекторну дію з подальшим використанням дієти "ROYAL CANIN INTESTINAL".

Ключові слова: гастроентерит, собаки, дієтотерапія, фітотерапія.

Гастроентерит (Gastroenteritis) – запалення слизової оболонки та інших тканин шлунка і тонкого кишечника, що супроводжується порушенням їх секреторної, моторної, ексекреторної, всмоктувальної і захисної функцій.

Метою нашої роботи було вивчити ефективність різних схем лікування собак за гастроентериту [1–4].

Всі хворі собаки за гастроентериту утримувалися в умовах квартир м. Мала Виска, вигул їх проводився на подвір'ї по 30–60 хв на день.

Раціон хворих тварин складався із: каші ячмінної і пшеничної (200–250 г), сиру (50–100 г), біокефіру 0,05 % (100–150 г) та невеликої кількості м'яса яловичини (250–300 г). З раціону собак не було вилучено картоплю, макарони, кондитерські вироби, копченості.

Собакам *контрольної групи* (n=7) призначали голодну дієту на 24 години. Замість води тваринам випоювали відвари лікарських трав (ромашки аптечної, липи та м'яти).

На *другий день* собакам задавали сирі яйця, по одному вранці та ввечері. Із терапевтичних засобів призначали ентеросорбент по 5 г. На тварину 2 рази на добу протягом семи днів, левоміцетин по 1/2 таблетки 3 рази на добу 7 днів підряд. З 8 дня терапії призначали пробіотики: лінекс, по 1 капсулі 2 рази на добу. Внутрішньовенно розчин Рінгера-Локка з розчином глюкози та аскорбінової кислоти по 100 мл., двічі на добу.